

Asiaa aikuislukioista

SUVI KOIVUNEN

T

odel-
lisuus on
dynaamista,
monimuotoista
ja ennustamaton-
ta. En tiedä, kuvaa-
ko lause kaaosteoriaa

vai aikuislukion arkea. Ehkä molempia. Ainakin oman työpaikkani Helsingin aikuislukion toimintaan sopivat edellä mainitut adjektiivit hyvin. Koulussamme on kuin kansainvaellusten aikaan. Meillä on jatkuva sisäänotto, opiskelijoita on tällä hetkellä 2481, vuoden aikana heitä ehtii käydä kauttamme yli 3500, sillä hyvä osa suorittaa vain jonkin yksittäisen kurssin. Taloon ei tulla kuin torppaan, joten kaikista huolehditaan asianmukaisesti. Opiskelijoita opastavat opinto-ohjaajat, erityisopettaja, rehtori, apulaisrehtorit, koulusihteeri ja tietenkin opettajat. Opiskelijamme ovat hyvin moninaista joukkoa: suomen kielen kurssilaisista nuorten lukiolaisiin ja kaksoistutkintolaisista jo työelämässä oleviin. Ja kaikkea siltä väliltä. Opiskelijoiksi otetaan pääsääntöisesti aikuisia.

Helsingin aikuislukio toimii monella rintamalla. Meillä on perusopetusta oppivelvollisuusien ylittäneille, joista enemmistö on maahanmuuttajia. Ylioppilastutkinnon suorittaa joka vuosi kohtalainen määrä opiskelijoita, joista jo yli puolet on Stadin ammattiopistossa opiskelevia kaksoistutkinnon suorittajia. Aina on kuitenkin joukossa joku, jolta on jäänyt koulu nuoruudessa kesken joko ajan- tai rahanpuutteen takia. Eli opiskelijoita, jotka toteuttavat yli 90 vuotta sitten perustetun iltaoppikoulun alkuperäistä toiminta-ajatusta. He ovat kypsempää joukkoa, mutta silti nuorekkaita. Heille sekä aikuislukioinstituution että heidän oma ikänsä ovat vain numeroita.

Aineopiskelijat ovat meillä monestakin syystä: he hankkivat lisävalmiuksia työnsä tai

ammattinsa hoitamiseksi tehokkaammin tai he valmentautuvat korkeakoulujen pääsykokeisiin. Myös lukiolaiset tulevat meille suorittamaan erilaisia kursseja, esimerkiksi nopeuttaakseen opintojaan tai opiskellakseen kursseja, joita heidän oma koulunsa ei syystä tai toisesta voi tarjota. Lähinnä tulevat kysymykseen näissä tapauksissa kielet, fysiikka, kemia ja matematiikka. Korkeakoulujen pääsyn painoutuessa jatkossa yhä enemmän ylioppilastodistuksen arvosanoihin on luultavaa, että kurssiellemme tulee vielä enemmän sekä ylioppilastutkinnon uusijoita että täydentäjiä.

Eräs tärkeimmistä toimialoistamme on suomi toisena kielenä -opetus. Olemme eräs alan uranuurtajista maassamme. Suomea voi opiskella useimmissa toimipisteissämme. Kaikki

suomen kielen kurssit täyttyvät eivätkä kaikki halukkaat niille edes mahdu eikä niitä juurikaan tarvitse mainostaa, maine leviää puskaradion kautta. Aina uudet maahanmuuttajaopiskelijat löytävät meidät aikaisemmin koulussamme opiskelleiden tuttaviensa ja maamiestensä suosituksesta.

Opetus tapahtuu useimmiten lähiopetusena, mutta myös monipuoliset verkkokurssit ovat suosittuja. Niiden järjestäjänä Helsingin aikuislukio on jo konkari. Digitalisaatio on päivän sana, mutta koulussamme on aina kokeiltu ennakkoluulottomasti erilaisia opetusmetodeja ja -strategioita. Viimeisin kiinnostuksen kohde on ollut käänteinen opetus, jota useimmat opettajamme ovat jossain määrin kokeilleet. Kokemuksia vaihdetaan välillä hyvinkin suoraan työryhmissä ja tiimeissä, mutta tietenkin myös opettajainhuoneessa välitunnilla. Opetusjärjestelymme ovat ylipäättään hyvin joustavat, yritämme kohtuuden rajoissa mukautua opiskelijoiden toiveisiin, mitä tulee koepäiviin tai kirjallisten töiden jättöön tai koetilojen järjestämiseen.

Opettajamme tekevät töitä monessa toimipaikassa, joskus jopa saman työpäivän aikana, mutta useimmat vaihtavat maisemaa ainakin kerran lukuvuodessa. Toimimme Stadin ammattiopistossa, jossa vastuullamme ovat kaksoistutkintolaiset eli sekä ammatti- että ylioppilastutkinnon suorittavat opiskelijat. Vanhiklassakin voi kollegojani tavata, ei istumassa kakkua vaan jakamassa oppia. Tällä hetkellä Helsingin vanhiklassassa on lukio-opetusta, ja lähes vuosittain sieltä valmistuu ylioppilaita. Erittäin suosittua on niin ikään koulumme kesäopetus, jota lukuisat päivälukiolaiset ovat hyödyntäneet ja hyödyntävät. Kesäopetus on eräänlainen kolmas lukukausi. Silloin järjestettävillä kursseilla opiskelevat paitsi seuraavana vuon-

na kirjoittamaan aikovat, niin myös ihan pakollisia kursseja suorittavat lukiomme opiskelijat. Opetusta järjestetään esimerkiksi äidinkielen, englannissa, ruotsissa ja matematiikassa. Kun kesäopetukseen ilmoittautuminen alkaa, muistuttaa koulun ala-aula muurahaispesää. Se on yksi varma kesän lähestymisen merkki.

Silloin tällöin aineopiskelijoiksi tulleet innostuvat suorittamaan koko lukion ja ylioppilastutkinnon. Näitä opiskelun myötä lisäpontta saaneita löytyy paitsi kantaväestöstä myös maahanmuuttajista. Puhumme nyt ulkomailla syntyneistä ja ainakin osan nuoruuttaan siellä asuneista. Monesti nämä opiskelijat ovat entisen Neuvostoliiton alueelta. Mutta viime keväänä painoi valkolakin päähänsä eräs Afganistanista kotoisin oleva opiskelija, jolla oli jo selvät suunnitelmat jatko-opintojen suhteen. Muualla syntyneet ja kasvaneet kokevat moninkertaiset paineet vieraassa kulttuurissa asuessaan ja opiskellessaan. Kieli ei näistä ole suurin. Henkiselällä kypsymisellä ja vastuunotolla omista tekemisistä on tässä hyvin suuri osa. Kun opiskelija tajuaa, mikä on ympäristön ja mikä oma osuus, on taivas vain rajana. Pyrimme auttamaan näissäkin prosesseissa mahdollisuuksien mukaan, vaikka vain juttelemalla niitä näitä. Joskus kehotus hoitaa asia vain nopeasti pois alta on viisain neuvo.

Meidän tulevat aineopiskelijamme yllättää kaikkein eniten kurssimaksumme. 25 euroa/kurssi, koko vuoden maksimimaksu on 125 euroa. Erittäin hyvä hinta-laatu-suhde, eikö vain. Tietenkin Helsingissä opiskelevat lukiolaiset, jotka suorittavat kurssin tai pari, tekevät sen ilmaiseksi. Ja sanomattakin on selvää, että päättötodistustavoitteisille opiskelijoille valkolakin hankkimisen teoreettinen puoli ei maksa mitään. Aikuislukiossa aika onkin kaikkein tiukimmalla oleva resurssi!